

Gazeta Politechniki

(136)

4

kwiecień 2005

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

Pożegnaliśmy NASZEGO PAPIEŻA - s. 3

Prorektorzy na nową kadencję - wybrani - s. 4

KRASP - uchwały - s. 10

Nowoczesna pracownia sieciowa
dla przyszłych inżynierów na WEil - s. 11

Mamy własny Aeroklub - s. 12

Jubileusze - prof. PRz Jerzy Lewicki - s. 15

Konferencje, sympozja, seminaria - s. 17

50 LAT

Wyższego Szkolnictwa
Technicznego w Rzeszowie
1951-2001

**W murach Bazyliki św. Piotra
spoczął Papież Polak
Jan Paweł II**

Karol Wojtyła

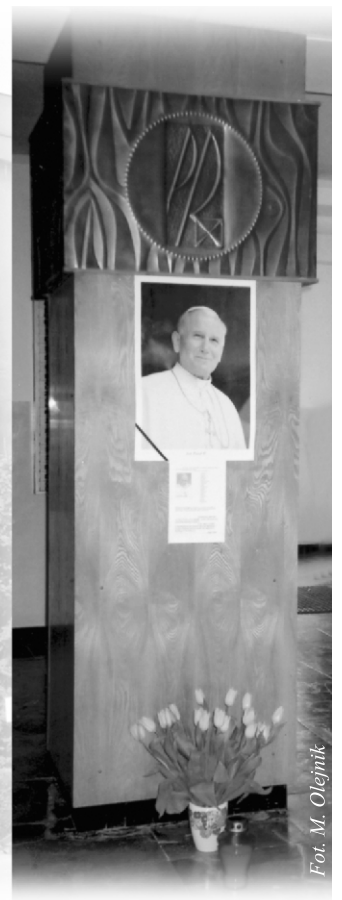
(Z wolna słowem odbieram blask)

Z wolna słowem odbieram blask,
spędzam myśli jak gromadę cieni,
- z wolna wszystko napętniam nicością,
która czeka na dzień stworzenia.
To dlatego, by otworzyć przestrzeń
dla wyciągniętych Twych rąk,
to dlatego, by przybliżyć wieczność,
w którą byś tchnął.

Nienasycony jednym dniem stworzenia,
coraz większej pożądam nicości,
aby serce nakłonić do tchnienia
Twojej Miłości.

Flagi na znak żałoby opuszczone do połowy masztu.

Wnętrze Rektoratu.

Fot. M. Olejnik

"Poloniny" u Papieża, Castel Gandolfo 1989 r.

Fot. Arturo Mari

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

Papieża Jana Pawła II

*Najwybitniejszego Syna polskiej ziemi,
Wielkiego Człowieka, Wielkiego Papieża i Nauczyciela,
Największego Autorytetu Moralnego współczesnego świata.
Żegnamy Go z szacunkiem i wdzięcznością*

*Rektor, Senat
i społeczność akademicka
Politechniki Rzeszowskiej*

Pożegnaliśmy NASZEGO PAPIEŻA

Późnym wieczorem w dniu 2 kwietnia 2005 r. świat wstrzymał oddech. Po godzinie 22.00 naszego czasu wszystkie programy telewizji i radia poinformowały o zakończeniu posługi przez Papieża Jana Pawła II. Chwilę później rozdzwoniły się dzwony wszystkich kościołów, a prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski ogłosił żałobę narodową do dnia pogrzebu włącznie.

Wcześniej już, wskutek sms-owej mobilizacji młodzieży, trwała akcja zapalania w oknach domów świec dedykowanych Największemu Duszpasterzowi naszych czasów, a w miejscach pobytu Papieża oraz w kościołach modlono się o Jego zdrowie. Nazajutrz specjalne wydania gazet potwierdzały tę hiobową wieść, a na ich łamach pojawiły się niezliczone wyrazy smutku i żalu, składane przez różnego rodzaju instytucje. Decyzją JM Rektora prof. Tadeusza Markowskiego odwołane zostały rankiem 3 kwietnia br. wszystkie zajęcia na studiach zaocznych, na bu-

dynkach uczelni wywieszono żałobne flagi.

O wyrazach tego niezwykłego zrywu i solidarności Polaków bardzo wiele już napisały wszystkie gazety i nie sposób dodawać cokolwiek więcej, bo przecież nie do ogarnięcia jest cały pontyfikat Jana Pawła II. Wielki kapłan, patriota, orędownik pokoju, dialogu i pojednania na świecie, duchowy przewodnik wierzących i wielu niewierzących, papież sportowców, apostoł mediów, miłośnik sztuki, ojciec młodzieży etc. zmienił życie wielu. Widział człowieka w człowieku, do szeroko pojętego środowiska akademickiego Papież Jan Paweł II miał szczególny stosunek; spotkania z ludźmi nauki stały się integralną częścią papieskich podróży po wszystkich kontynentach.

W czasie spotkań z polskimi środowiskami akademickimi często wspominał własne studia na Uniwersytecie Jagiellońskim i pracę na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W ten ciąg spotkań wpisywały się kolejne spotka-

nia studentów, rektorów uczelni, władz państwowych i przedstawicieli organizacji pozarządowych z Janem Pawłem II przez wszystkie lata Jego Posługi - zarówno w czasie pielgrzymek do Polski, jak i w Watykanie.

Obejmował nas myślą i sercem, podkreślając zawsze, że na szkołach wyższych ciąży obowiązek ukazania narodowego dorobku tak, aby młode pokolenia potrafiły pomnażać go w sposób twórczy i odpowiedzialny. W 1997 r. w Krakowie do ludzi nauki powiedział:

Niewiele jest rzeczy równie ważnych w życiu człowieka i społeczeństwa jak posługa myślenia. <Posługa myślenia> to w swej istocie nic innego jak służba prawdzie w wymiarze społecznym. Każdy intelektualista, bez względu na przekonania, jest powołany do tego, by kierując się wzniosłym i trudnym ideałem, spełnił funkcję sumienia krytycznego wobec tego wszystkiego, co człowieczeństwu zagraża lub je pomniejsza.

U progu trzeciego tysiąclecia, w 1999 r. do środowisk akademickich skierował Jan Paweł II encyklikę pt. "Fides et ratio" (Wiara i rozum), skłaniając do zastanowienia nad granicami poznania. Był Jan Paweł II autorem 14 encyklik dotyczących wielu dziedzin życia, niezliczonych listów i wielu bulli papieskich.

Noblista poeta Czesław Miłosz napisał w 1988 r., że *Na dzień swojej nędzy Polska dostała króla, i to takiego o jakim śniła, z piastowskiego szczepu, sędzkiego pod jabłoniemi, niewiuktanego w skrzeczając rzeczywistość polityki.*

Pontyfikat papieża Jana Pawła II trwał prawie 27 lat. Wybrany na Stolicę Piotrową przez Kolegium Kardynalskie 16 października 1978 r., Karol Wojtyła

urodził się 18 maja 1920 r. w Wadowicach. Po okresie wadowickim związał się na długie lata z Krakowem, gdzie w wieku 38 lat został najmłodszym polskim biskupem, a w wieku 47 lat kardynałem.

Papieża nowych czasów - Pielgrzymka Pokoju, który odbył 104 pielgrzymki do wielu krajów świata, na Placu św. Piotra w dniu 8 kwietnia 2005 r. zęgały miliony ludzi, w tym około dwustu oficjalnych delegacji światowych przywódców i przedstawicieli innych wyznań. Bogaty był w symbolikę cały okres pontyfikatu Jana Pawła II, jeszcze większą symboliką przejmował zarówno przed pogrzebem, jak i w chwili pożegnania Ojca Świętego. Swoją drogę krzyżową rozpoczął znamienne

w Wielki Piątek, przedtem jednak, żegnając swoją ziemską Ojczyznę, zwrócił się do rodaków, aby dziedzictwo, któremu na imię POLSKA, przyjęli raz jeszcze z nadzieją i miłością.

4 kwietnia br. Ojca Świętego zęgały w Katedrze Rzeszowskiej tłumy rzeszowian, a wśród nich studenci i pracownicy naszej uczelni, którzy z poczetem sztandarowym na czele wzięli udział w odsłonięciu obelisku dedykowanego Papieżowi, a usytuowanego na błoniach w okolicy Katedry Rzeszowskiej. W tych wszystkich pożegnaniach nie zabrakło poezji, dlatego też bliską Jego sercu lirykę patriotyczną J. Słowackiego dedykujemy Mu w hołdzie na łamach naszej skromnej gazety.

Marta Olejnik

Prorektorzy na nową kadencję - wybrani

Zgodnie z kalendarzem przyjętym przez Uczelnianą Komisję Wyborczą, w dniu 17 marca 2005 r. Uczelniane Kolegium Elektorów dokonało wyboru prorektorów Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 2005 - 2008. Na tę kadencję wybrano czterech prorektorów w osobach:

- prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski - prorektor ds. ogólnych,
- dr hab. inż. Jacek Kluska, prof. PRz - prorektor ds. nauki,
- dr hab. inż. Aleksander Kozłowski, prof. PRz - prorektor ds. współpracy z zagranicą,

- prof. dr hab. inż. Leszek Woźniak - prorektor ds. nauczania.

Wybór czterech prorektorów dokonany został zgodnie z paragrafem 38 statutu Politechniki Rzeszowskiej.

Poniżej zamieszczamy biogramy wybranych na nową kadencję prorektorów. Do dnia 30 kwietnia 2005 r. wybrani zostaną dziekani poszczególnych wydziałów, o czym poinformujemy Państwa w następnym wydaniu GP.

Przewodniczący Uczelnianego Kolegium Elektorów
Marek Gotfryd

Prorektor ds. ogólnych (elekt) prof. dr hab. inż. Tadeusz B. Markowski

Urodził się w 1947 r. w Zielonej Górze. W latach 1961-1970 ukończył kolejno Technikum Mechaniczno-Elektryczne w Rzeszowie i Wydział Mechaniczny Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie. Po ukończeniu WSI, w 1970 r. rozpoczął pracę jako asystent w Zakładzie Konstrukcji Maszyn, kierowanym przez doc. Romana Niedzielskiego. Stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie "budowa i eksploatacja maszyn" uzyskał w 1978 r. na Wydziale Budowy Maszyn Politechniki Poznańskiej.

Na tym samym Wydziale uzyskał w 1992 r. stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych, a w 1999 r. tytuł naukowy profesora. Jest kierownikiem Katedry Konstrukcji Maszyn na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa naszej uczelni.

Pracując w Politechnice Rzeszowskiej, przeszedł wszystkie szczeble zawodowe. Rozpoczął jako asystent, by w 1975 r. zostać starszym asystentem, w 1978 r. adiunktem, a w 1993 r. profesorem Politechniki Rzeszowskiej. Jest pierwszym absolwentem Politech-

niki Rzeszowskiej, który uzyskał tytuł naukowy profesora.

We wrześniu 1979 r. został powołany (na okres 2 lat) na stanowisko kierownika naukowo-dydaktycznego Punktu Konsultacyjnego Politechniki Rzeszowskiej w Stalowej Woli.

W latach 1990 - 1993 pełnił z wyboru funkcję prodziekana na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa. W 1993 r. wybrany został na dziekana tegoż Wydziału i funkcję tę sprawował przez dwie kadencje (1993-1999).

Prof. dr hab. inż. T.B. Markowski jest specjalistą z zakresu konstrukcji maszyn, w szczególności przekładni zębatych. Jest dobrym organizatorem i menedżerem. Z jego inicjatywy uruchomiono w Politechnice Rzeszowskiej specjalność "organizacja i zarządzanie w przemyśle", na bazie której powstał Wydział Zarządzania i Marketingu PRz.

Profesor T. Markowski jest autorem lub współautorem 2 monografii, 2 skryptów, 45 artykułów w periodykach o zasięgu międzynarodowym i krajowym, ponad 50 referatów wygłoszonych na konferencjach krajowych i międzynarodowych, 6 patentów. Wypromował 4 doktorów, 2 dalsze doktoraty są w realizacji.

Za całokształt pracy w Politechnice Rzeszowskiej został odznaczony w 1996 r. medalem "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej", w 1998 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej, a w 1999 r. Złotym Krzyżem Zasługi.

Od 1999 r. prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski pełni funkcję rektora Politechniki Rzeszowskiej (kolejno przez dwie kadencje). Po objęciu funkcji rektora prof. T. Markowski włożył bar-

dzo duży wysiłek organizacyjny w zapewnienie prawidłowego działania i rozwoju uczelni. Jego zdecydowana postawa spowodowała, że Politechnika Rzeszowska zachowała samodzielność. Rozpoczęto szereg nowych inwestycji, które mimo trudnej sytuacji ekonomicznej w kraju, są realizowane. Do najważniejszych z tych inwestycji należą budowy: DS-u "Alchemik", kompleksu sal wykładowych Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska (budowa połączona z modernizacją budynku P), Centrum Kultury Studenc-

kiej, Akademickiego Ośrodka Szybowcowego oraz Międzyuczelnianego Wielofunkcyjnego Lotniczego Laboratorium Naukowo-Badawczego wraz z infrastrukturą w Bezmiechowej. Zakończono montaż sieci internetowej, telefonicznej i sieci telewizji kablowej we wszystkich domach studenckich. Ponadto oddano do użytku halę laboratorium Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, laboratorium naukowo-badawcze silników spalinowych Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz pozyskano budynki Zasadniczej Szkoły Ogrodniczej w Albigowej.

Działalność organizacyjna nie koliduje z działalnością naukową prof. T. Markowskiego. W omawianym czasie zorganizował laboratorium stereolitografii na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa PRz. Jest to jedno z czterech laboratoriów tego typu w Polsce. Zorganizował też międzynarodową konferencję naukowo-techniczną "Koła zębate - wytwarzanie, pomiary, eksploatacja" w latach 2001 i 2004. Koordynuje również tworzenie nowych laboratoriów studenckich CAD/CAM/CAE oraz nowego kierunku studiów "zintegrowane systemy produkcyjne".

Prorektor ds. nauki (elekt) dr hab. inż. Jacek Kluska, prof. PRz

Urodził się 12 maja 1953 r. w Jaśle. Studia wyższe odbył w latach 1972-1977 na Wydziale Elektroniki Politechniki Wrocławskiej. Pracę naukowo-dydaktyczną rozpoczął w 1977 r. jako asystent na ówczesnym Wydziale Elektrycznym Politechniki Rzeszowskiej. W 1983 r. obronił w Politechnice Wrocławskiej rozprawę doktorską ze specjalności systemy cybernetyki technicznej. W latach 1983-1995 pracował jako adiunkt w PRz, stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie informatyka, automatyka i robotyka uzyskał w 1995 r. na Wydziale Elektrotechniki, Automatyki, Informatyki i Elektroniki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Na stanowisku profesora nad-

zwyczajnego w PRz został zatrudniony w 1995 r. na 5 lat, a od 2005 r. - na czas nieokreślony. Do chwili obecnej pracuje na tym stanowisku na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki (WEiI) PRz i jest kierownikiem naukowym Zespołu Sztucznej Inteligencji i Podstaw Informatyki w Katedrze Informatyki i Automatyki.

Dr hab. J. Kluska posiada w swoim dorobku ponad 50 opublikowanych prac naukowych, w tym jedną monografię i kilkanaście artykułów o zasięgu światowym. Jest autorem bądź współautorem 3 rozdziałów w książkach w wydawnictwie Springer-Verlag, 12 artykułów w czasopismach naukowych (w tym 2 w IEEE Trans.

SMC), 26 referatów na konferencje zagraniczne i krajowe, kilkunastu raportów dla przemysłu i 2 skryptów.

Odbył staż DAAD w Bielefeld (1992), przebywał w Department of Electrical Engineering - Birmingham (1995), gościł jako visiting profesor w University of Sevilla (2001). Od 1996 r. przez dwie kadencje pełnił funkcję prodziekana ds. nauki na WEiI, a w latach 1999-2002 był przewodniczącym senackiej komisji ds. nauki PRz. Wypromował 3 doktorów (2 w dyscyplinie informatyka, 1 - automatyka i robotyka).

W zakresie dydaktyki prof. PRz J. Kluska wypromował ponad 70 absolwentów studiów magisterskich i inży-

nierskich. Obecnie prowadzi wykłady m.in. na studium doktoranckim z zakresu technik informatycznych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, na studiach magisterskich i inżynierskich z przedmiotów: sztuczna inteligencja, systemy ekspertowe oraz teoretyczne podstawy informatyki na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki Politechniki Rzeszowskiej.

W latach 1996-2003 kierował dwoma projektami badawczymi finansowanymi przez Komitet Badań Naukowych. Jest członkiem Zespołu Logik Rozmytych i Sieci Neuronalnych w Komitecie Automatyki i Robotyki PAN w kadencji 2003-2006 oraz członkiem Komitetów Programowych Konferencji Artificial Intelligence and Soft Computing, International Conference

on System-Modelling-Control, International Conference PD FCCS.

Profesor PRz J. Kluska jest recenzentem w czasopismach o zasięgu światowym (International Journal of Applied Mathematics and Computer Science) oraz należących do Listy Filadelfijskiej (Fundamenta Informaticae, IEEE Trans. SMC Part-B, International Journal of Fuzzy Sets and Systems).

Jego zainteresowania naukowe obejmują nieliniowe układy dynamiczne w systemach sterowania oraz metody sztucznej inteligencji - w tym sztuczne sieci neuronowe i systemy rozmyte, algorytmy uczenia i adaptacji, systemy ekspertowe, a ponadto logiki wielowartościowe, sieci Petriego i teorię wektorów wspierających. Hobby: wycieczki rowerowe, piesze górskie wędrówki, działka.

Prorektor ds. współpracy z zagranicą (elekt) dr hab. inż. Aleksander Kozłowski, prof. PRz

Urodził się 31 stycznia 1955 r. w Jarosławiu. W 1974 r. ukończył Technikum Drogowo-Geodezyjne w Jarosławiu, w latach 1974-1979 studiował na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska w Politechnice Rzeszowskiej, gdzie uzyskał tytuł magistra inżyniera budownictwa.

Od 1979 r. pracuje w Katedrze Konstrukcji Budowlanych na tymże Wydziale, kolejno na stanowiskach: asystenta, adiunkta, a obecnie profesora nadzwyczajnego Politechniki Rzeszowskiej.

Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał w 1988 r. w Instytucie Techniki Budowlanej w Warszawie, natomiast stopień doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu budownictwa - konstrukcji metalowych w 2000 r. na Wydziale Inżynierii Lądowej Politechniki Warszawskiej.

Działalność naukowa dra hab. A. Kozłowskiego dotyczy zagadnień modelowania i zaawansowanej analizy konstrukcji budowlanych, zwłaszcza stalowych, badań doświadczalnych połączeń, węzłów i elementów, konstrukcji zespolonych stalowo-betonowych. Szczególnym polem Jego

zainteresowań jest zagadnienie węzłów podatnych - badania i modelowanie oraz wpływ rzeczywistych charaktery-

styku węzłów na zachowanie się konstrukcji. W tej dziedzinie jest uznanym autorytetem krajowym i zagranicznym.

Jest autorem i współautorem 116 publikacji naukowych: artykułów oraz referatów na konferencjach krajowych i zagranicznych. Jest także autorem monografii, współautorem dwóch monografii i podręcznika akademickiego,

współpracuje z wieloma ośrodkami naukowymi w kraju i za granicą. W latach 2002-2004 pracował jako visiting profesor w Universidade da Beira Interior w Portugalii.

Jest także czynnym projektantem i ekspertem budowlanym, autorem 83 projektów konstrukcji stalowych i żelbetowych oraz 95 ekspertyz technicznych. W 1986 r. uzyskał uprawnienia do projektowania konstrukcji budowlanych kierowania robotami budowlanymi w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, w 1995 r. tytuł rzeczoznawcy budowlanego oraz tytuł rzeczoznawcy Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa (PZITB).

W latach 1993-1994 był sekretarzem organizacyjnym XXXIX i XL Konferencji Naukowych KILiW PAN i KN PZITB w Krynicy, a także sekretarzem naukowym konferencji "Połączenia podatne w konstrukcjach stalowych" w 1998 r. w Rzeszowie, "Węzły i połączenia konstrukcji stalowych" w 2002 r. w Łańsku. Jest członkiem komitetów naukowych międzynarodowych konferencji EUROSTEEL w Coimbrze i Maastricht. Obecnie jest przewodniczącym Komitetu Organiza-

cyjnego oraz wiceprzewodniczącym Komitetu Naukowego XI Międzynarodowej Konferencji "Konstrukcje Metalowe", która odbędzie się w 2006 r. w Rzeszowie.

Od 1994 r. jest członkiem Sekcji Konstrukcji Metalowych KILiW PAN oraz Komitetu Nauki PZITB. Brał udział w pracach akcji C1 europejskiego programu COST (Cooperation in Science and Technology), a obecnie

jest członkiem Management Committee programów COST C12 i C16.

Za osiągnięcia naukowe był 9-krotnie nagradzany przez rektora Politechniki Rzeszowskiej oraz 2-krotnie przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jest też laureatem nagrody PZITB im. prof. Stefana Bryły.

Działalność dydaktyczna prof. PRZ Aleksandra Kozłowskiego obejmuje wykłady i ćwiczenia projektowe z kon-

strukcji stalowych, wybranych zagadnień z konstrukcji metalowych, budownictwa przemysłowego, specjalnych zagadnień w budownictwie. Pięć prac dyplomowych wykonanych pod Jego kierunkiem zostało nagrodzonych w konkursie Ministra Budownictwa i Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

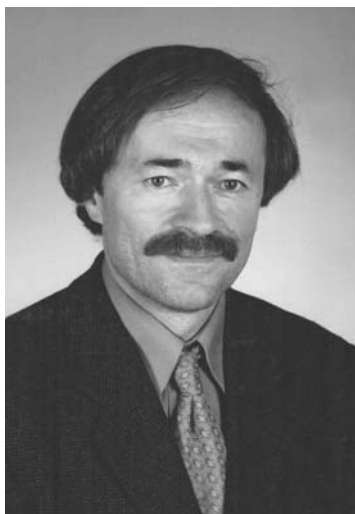
Prorektor ds. nauczania (elekt) prof. dr hab. inż. Leszek Woźniak

Urodził się 7 lipca 1955 r. w Lubaczowie. Studiował na Wydziale Ekonomiki Produkcji i Obrotu Rolnego Akademii Rolniczej w Krakowie, filia w Rzeszowie.

Od 1 października 2002 r. jest pracownikiem Wydziału Zarządzania i Marketingu Politechniki Rzeszowskiej, gdzie od 1 lutego 2003 r. pełni funkcję prodziekana ds. organizacji i studiów zaocznych, jest kierownikiem Katedry Przedsiębiorczości, Zarządzania i Ekoinnowacyjności. Stopień doktora uzyskał 22 marca 1989 r. uchwałą Rady Wydziału Rolniczego z Oddziałem Technologii Żywności Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Stopień doktora habilitowanego nadała mu 4 grudnia 1996 r. Rada Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego tejże uczelni. Tytuł naukowy profesora uzyskał w 2004 r.

Pracując w strukturach krakowskiej Akademii Rolniczej, Wydziału Ekonomiki tej uczelni w Rzeszowie, L. Woźniak sprawował wiele funkcji. W okresie od 1 września 1999 do 31 sierpnia 2001 r. pełnił funkcję prodziekana ds. studentów Wydziału Ekonomiki. W okresie pracy w Akademii Rolniczej był członkiem: odwoławczej komisji dyscyplinarnej dla studentów (1991-1993); komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich (1992-1993); senackiej komisji oceniającej ds. Analiz i odwołań (1993-1996 i 1996-1999); senackiej komisji ds. dydaktycznych i studenckich (1999-2001); uczelnianej komisji wy-

borczej (1999-2001) oraz w wymienionym okresie wiceprzewodniczącym tej komisji. Na Wydziale Ekonomiki m.in. przewodniczył wydziałowej komisji rekrutacyjnej w latach 2000-2001 (wcześniej wielokrotnie był jej członkiem), pełnił funkcję opiekuna roku i domów studenckich.

W Uniwersytecie Rzeszowskim był członkiem komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli akademickich. Obecnie, w Politechnice Rzeszowskiej, jest członkiem senackiej komisji ds. nauczania oraz komisji ds. nagród i odznaczeń.

Zainteresowania naukowe prof. L. Woźniaka są bardzo zróżnicowane. Obok przedsiębiorczości, zarządzania, ochrony środowiska, zarządzania środowiskiem, ekonomii, obejmują zagadnienia ekologii, rolnictwa ekologicz-

nego, szeroko rozumianej gospodarki żywnościowej. Rezultatem pracy naukowej jest ponad 240 publikacji.

Szczególną uwagę poświęca także popularyzacji wiedzy, czego wyrazem jest opublikowanie około 30 prac popularnonaukowych, głównie z zakresu ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem. Wiele publikacji popularnonaukowych dotyczy także zależności pomiędzy ekonomią, jakością środowiska a jakością żywności.

Prof. L. Woźniak jest członkiem Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu, członkiem Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego, członkiem Polskiego Towarzystwa Nawozowego i Ligi Ochrony Przyrody. Aktywnie współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, wielokrotnie wygłaszał wykłady w wojewódzkich ośrodkach doradztwa rolniczego, w Centrum Doskonalenia Pedagogicznego, a następnie w Centrum Kształcenia Ustawicznego Nauczycieli w Rzeszowie, Polskim Klubie Ekologicznym, innych uczelniach oraz w szkołach różnych typów. Tematyka tych wykładów dotyczyła głównie wpływu czynników ekonomicznych i metody produkcji na jakość żywności i środowiska. Ważnym nurtem wykładów była problematyka wpływu intensyfikacji rolnictwa oraz - pośrednio - praw współczesnej ekonomii na zdrowie człowieka. W ramach współpracy z Wojewódzkim Zarządem Inwestycji Rolniczych (pierwotnie Wojewódzkim Biurem Melioracji Rol-

nych) wykonywał ekspertyzy dotyczące ekonomicznych, ekologicznych i rolniczych skutków melioracji. Aktywnie angażował się w ochronę polskiej przyrody i środowiska, uczestnicząc w procesie powoływania nowych rezerwatów przyrody, parków narodowych i krajobrazowych, a także w wyjaśnianiu społecznościom lokalnym korzyści płynących z funkcjonowania na ich terenie obszarów chronionych.

Obecnie jego praca badawcza dotyczy formułowania rozwiązań strategicznych w wymiarze regionalnym. Jest współautorem Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Podkarpackiego, prowadzi także badania dotyczące stanu innowacyjności, przedsiębiorczości, konkurencyjności podmiotów gospodarczych. Wiele uwagi poświęca

zagadnieniom zrównoważonego rozwoju oraz koncepcji eko-innowacji. Jest przeciwnikiem wkraczania agrokoncernów do gospodarki żywnościowej, prezentuje ich destrukcyjny wpływ na środowisko, żywność i społeczeństwo.

Był promotorem dwóch zakończonych przewodów doktorskich, aktualnie jest promotorem kolejnych dwóch otworzonych przewodów oraz opiekunem kilku innych osób przygotowujących się do doktoratu.

Uczestniczył w wielu programach badawczych, m.in. w Międzynarodowym Grantie w ramach 5th EU Commission QLRT - 1999 - 01526 "Strategy for Integrated Development of Agriculture and Rural Areas in CEE Countries", wykonywanym w latach 1999-2003 na Wydziale Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskie-

go, gdzie był wykonawcą i zajmował się głównie analizą i prognozowaniem rozwoju rolnictwa ekologicznego jako elementu ochrony walorów polskiej wsi, a także oceną innych form przedsiębiorczości na obszarach wiejskich.

Jego prywatne zainteresowania to głównie malarstwo, muzyka, śpiew, piłka nożna, wędkarstwo, turystyka górską.

Prof. dr hab. inż. Leszek Woźniak był czterokrotnie wyróżniany nagrodą rektora AR w Krakowie, a także nagrodą II stopnia rektora Politechniki Rzeszowskiej za działalność naukowo-badawczą (2004). Otrzymał Brązowy Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej, odznakę Zasłużony dla Rolnictwa oraz srebrną odznakę Zasłużony Działacz Kultury Fizycznej.

Z OBRAD SENATU

31 marca 2005 r. odbyło się posiedzenie Senatu PRz, którego program tym razem był wyjątkowo obszerny. Po rozpoczęciu posiedzenia JM Rektor prof. Tadeusz Markowski wręczył akt mianowania prof. dr. hab. Karolowi Kropowi na stanowisko profesora zwyczajnego (Katedra Fizyki). W związku z otrzymaniem tytułu profesora, akt mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego na stałe otrzymał prof. dr hab. inż. Krzysztof Kaczmarek (WCh). W czasie posiedzenia JM Rektor wręczył również studentce II roku Wydziału Chemicznego p. Agnieszce Nowak stypendium Ministra Edukacji Narodowej i Sportu na rok akademicki 2004/2005.

W czasie posiedzenia Senat:

- ◆ wyraził zgodę w sprawie mianowania prof. Stanisława Apanasewicza na stanowisko profesora zwyczajnego,
- ◆ pozytywnie zaopiniował wnioski o mianowanie dr. hab. inż. Władysława Łakoty (WBiIS), dr. hab. inż. Andrzeja Tomczyka (WBMiL) i dr. hab. Giennadija Miszurisa (Katedra Matematyki) na stanowisko profesora nadzwyczajnego na czas nieokreślony,
- ◆ podjął uchwałę w sprawie nadania tytułu doktora honoris causa prof. zw. dr. hab. inż. Józefowi Giergielowi z Katedry Mechaniki Stosowanej i Robotyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa,
- ◆ zaopiniował wnioski o przyznanie nauczycielom akademickim nagrody Ministra Edukacji Narodowej i Sportu,
- ◆ wyraził zgodę na wyłączenie z dniem 1 września 2005 r. Katedry Matematyki ze struktury Wydziału Zarządzania i Marketingu,

- ◆ podjął uchwałę w sprawie podziału dotacji budżetowej oraz zasad i wskaźników dotyczących opracowania i realizacji planów rzeczowo-finansowych na 2005 r.,
- ◆ podjął uchwałę w sprawie przyjęcia planu rzeczowo-finansowego PRz na 2005 r.,
- ◆ zatwierdził sprawozdanie finansowe uczelni za 2004 r.,
- ◆ przyjął sprawozdanie z działalności uczelni w 2004 r.,
- ◆ wysłuchał informacji prorektora ds. nauki prof. dr. hab. inż. Leonarda Ziemiańskiego na temat finansowania badań naukowych w 2005 r.,
- ◆ wysłuchał informacji prorektora ds. nauczania dr. hab. inż. Jerzego Potenckiego, prof. PRz, na temat sytuacji społecznej studentów PRz.

Ponadto Senat podjął uchwały w sprawie:

- ◆ planowanej liczby przyjęć na studia w roku akademickim 2005/2006,
- ◆ zasad kwalifikacji za studia w roku akademickim 2006/2007,
- ◆ szczegółowych zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych na studia w roku akademickim 2006/2007,
- ◆ przystąpienia uczelni do Porozumienia Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych w sprawie systemu mobilności studentów MOSTECH,
- ◆ ustalenia hipoteki kaucyjnej na części nieruchomości będącej własnością Politechniki Rzeszowskiej.

Marta Olejnik

PERSONALIA

HABILITACJE

Dr inż. Janusz Porzycki, adiunkt w Katedrze Techniki Wytwarzania i Automatyzacji na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *budowa i eksploatacja maszyn*, nadany przez Radę Wydziału Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej w dniu 24 listopada 2004 r.

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 21 marca 2005 r. zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Temat rozprawy habilitacyjnej: *Modelowanie szlifowania osiowego zewnętrznych powierzchni walcowych*.

Dr inż. Wiktor Bukowski, adiunkt w Katedrze Technologii i Materiałoznawstwa Chemicznego na Wydziale Chemicznym, uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *technologia chemiczna*, nadany przez Radę Wydziału Chemicznego Politechniki Łódzkiej w dniu 12 października 2004 r. Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 21 marca 2005 r. zatwierdziła uchwałę Rady Wydziału o nadaniu stopnia naukowego doktora habilitowanego. Temat rozprawy habilitacyjnej: *Reakcje kwasów karboksylowych z monopodstawionymi pochodnymi tlenku etylenu*.

DOKTORATY

Mgr inż. Janusz Konkol, asystent w Zakładzie Inżynierii Materiałowej i Technologii Budownictwa na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych z zakresu dyscypliny naukowej *budownictwo*, nadany przez Radę Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej w dniu 31 marca 2005 r. Temat rozprawy doktorskiej: *Zastosowanie analizy struktury do oceny właściwości betonów*. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. inż. Grzegorz Prokopski, profesor

Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę doktorską recenzowali prof. dr hab. inż. Lech Czarnecki, profesor zwyczajny Politechniki Warszawskiej, i prof. dr hab. inż. Leszek Wojnar z Politechniki Krakowskiej. Rada Wydziału wyróżniła pracę doktorską.

PROFESURY UCZELNIANE

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej na stałe z dniem 1 marca 2005 r.

prof. dr. hab. inż. Krzysztofa Kaczmarzkiego z Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Chemicznym.

Bronisław Świder

KRASP

List Przewodniczącego KRASP do Prezydenta RP

Szanowny Pan
Aleksander Kwaśniewski
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Wielce Szanowny Panie Prezydencie!

Z przykrością informuję, że w związku z wydarzeniami, które miały miejsce na posiedzeniu Sejmowej Komisji ds. Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniu 2 marca br., a które doprowadziły do opuszczenia posiedzenia Komisji - w proteście przeciwko jej działaniom - przez Przewodniczącego Zespołu Prezydenckiego do opracowania projektu ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, prof. Jerzego Woźnickiego oraz reprezentującego KRASP na posiedzeniu Komisji - rektora Uniwer-

sytetu Warszawskiego, prof. Piotra Węgleńskiego, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich wycofuje swoich przedstawicieli z prac nad projektem ustawy oraz swoje poparcie dla tego projektu.

Prace nad projektem ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* zostały podjęte ponad dwa lata temu w wyniku inicjatywy Pana Prezydenta, będącej m.in. efektem rozmów z przedstawicielami KRASP. Przedstawiciele KRASP - działając dla dobra publicznego - przez okres ponad dwóch lat wnosili istotny wkład w przygotowanie i doskonalenie projektu ustawy. W tym stanie rzeczy decyzje Komisji, skutkujące usunięciem z projektu ustawy zapisów dotyczących konferencji rektorów (w tym KRASP), a także zignorowanie

uchwały Prezydium KRASP z dn. 25 lutego br. w sprawie zapisu dotyczącego odwoływania rektora przez ministra (tekst uchwały - w załączeniu) traktujemy jako wyraz skrajnej deprecjacji naszej Konferencji i jej wkładu w rozwój systemu szkolnictwa wyższego w naszym kraju. Nie pozwala nam to w jakikolwiek sposób wspierać tak zmienionego projektu, ani uczestniczyć w obradach ciała podejmującego tego typu decyzje.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. Franciszek Ziejka

Kraków, 2 marca 2005 r.

Dokument nr 82/III

Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Uchwała Prezydium KRASP z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie zapisu dotyczącego odwoływania rektora przez ministra w projekcie ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*

W związku z wprowadzeniem przez posłów podczas prac Sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży nad projektem ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym* poprawki dotyczącej odwoływania rektora przez ministra, oznaczonej jako ust. 3b w art. 35 o następującej treści: *W przypadku rażącego naruszenia prawa minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego może odwołać rektora uczelni po zasięgnięciu opinii KRASP (KRePSZ), KRZSP i RGSW i wyznacza termin do przeprowadzenia wyborów uzupełniających.*

Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) uważa, że wprowadzenie tego zapisu godzi w autonomię uczelni.

Prezydium wnioskuje o wykreślenie z projektu ustawy ww. regulacji, akceptując zarazem pozostawienie poprawki oznaczonej jako ust. 3a w art. 35 o treści: *Rektor zostaje zawieszony z mocy prawa, w przypadku gdy toczy się przeciwko niemu postępowanie karne, proponując uzupełnienie tego zapisu o sformułowanie z oskarżenia publicznego za przestępstwo umyślne.*

Kwestionowana regulacja pozostaje w sprzeczności z zapisami art. 35 ust. 1-3, w którym stworzono ministrowi możliwości działania w przypadku "stwierdzenia istotnych naruszeń przez rektora przepisów prawa lub statutu" i jest nadmiarowa wobec treści art. 34 ust. 1 i 2, określających możliwości działań ministra, w przypadku gdy

uczelnia w rażący sposób narusza przepisy ustawy, statutu lub wydanego przez ministra pozwolenia.

Regulacja zawarta w ust. 3b w art. 35 stwarza możliwość arbitralnego kwalifikowania przez ministra każdego przypadku naruszenia prawa jako rażącego. Wywołuje ona ponadto - bez względu na intencje jej zwolenników - skojarzenia z podobnymi regulacjami zawartymi w ustawie obowiązującej w latach 80., które doprowadziły do odwołania rektorów o niekwestionowanym w środowisku akademickim autorytecie.

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. Franciszek Ziejka

Dokument nr 83/III
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich

Uchwała Prezydium KRASP oraz Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych
z dnia 25 lutego 2005 r. w sprawie projektu
liberalizacji zapisów ustawowych dotyczących przeciwdziałania narkomanii

Rektorzy zebrani na wspólnym posiedzeniu Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich (KRASP) oraz Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych (KRPUT) wyrażają sprzeciw wobec propozycji liberalizacji zapisów ustawowych dotyczących przeciwdziałania narkomanii. Nowelizacja

przepisów, zakładająca niekaralność posiadania niewielkich dawek narkotyków pod pozorem dbałości o wolność, wprowadza do naszego społeczeństwa zjawiska niszczące naszą tradycję kulturową, niebezpieczne zwłaszcza dla młodego pokolenia. Na tej liberalizacji skorzystają przede wszystkim przestępcy. Trudno bowiem

przypuszczać, że liberalizacja polityki karnej zrekompenrowana zostanie bardziej intensywną antynarkotykową polityką edukacyjną i lepszą opieką terapeutyczną.

Przewodniczący KRASP

prof. dr hab. Franciszek Ziejka

NOWOCZESNA PRACOWNIA SIECIOWA DLA PRZYSZŁYCH INŻYNIERÓW

16 marca 2005 r., na podstawie umowy pomiędzy Politechniką Rzeszowską a firmą Alcatel, otwarty został w Zakładzie Systemów Rozproszonych na Wydziale Elektrotechniki i Informatyki ośrodek dydaktyczno-szkoleniowy wpisujący się w międzynarodową formułę Akademii Alcatel. Należy podkreślić, że jest to druga tego typu, po Hiszpanii, placówka w Europie. Akademia w ramach grantu Alcatela została wyposażona w nowoczesny sprzęt sieciowy, który będzie służył do prowadzenia zajęć dydaktycznych dla

studentów z zakresu architektury i zarządzania sieciami LAN. Programy szkolenia mają autoryzację centrum szkoleniowego Alcatela. Studenci po pomyślnym zaliczeniu obowiązkowych zajęć będą mieć możliwość bezpłatnego przystąpienia do egzaminu pozwalającego uzyskać certyfikat inżyniera systemów sieciowych Alcatela (ACSP - Alcatel Certified Switch Professional). Certyfikaty te są honorowane na całym świecie.

W otwarciu ośrodka ze strony Politechniki uczestniczyli m.in. prorektorzy

PRZ, a w ich gronie rektor elekt prof. PRZ A. Sobkowiak, prorektor ds. nauki prof. L. Ziemiański, prorektor ds. nauczania prof. PRZ J. Potencki oraz władze Wydziału Elektrotechniki i Informatyki. Ze strony Alcatela udział wzięli: przedstawiciel firmy Alcatel Europe F. Strohmayer oraz przedstawiciele firmy Alcatel Polska - menedżer ds. produktów sieciowych A. Cholewa oraz D. Rzeszotarski.

Nasi dydaktycy mgr inż. Marek Bolanowski i mgr inż. Andrzej Paszkiewicz, prowadzący zajęcia w pracowni, przeszli specjalistyczne szkolenie w ośrodku Alcatel University w Stanach Zjednoczonych. Podczas dwutygodniowego pobytu w Calabasas pracownicy Politechniki zdali dwa egzaminy na certyfikaty ACSS i ACSE oraz uzyskali uprawnienia do prowadzenia zajęć w ramach Akademii Alcatela. Dodatkowo Alcatel zapewnia uczelni wszelką niezbędną pomoc merytoryczną, jak również opiekę techniczną.

Oficjalne otwarcie nowej pracowni sieciowej.

Fot. własna

"Jednym z naszych głównych założeń w procesie dydaktycznym jest powiązanie teoretycznej wiedzy, jaką zdobywają nasi studenci, z praktycznymi

umiejętnościami. W tym celu staramy się nawiązywać współpracę z głównymi firmami w każdej dziedzinie przemysłu. Ze swej strony dołożymy wszelkich starań, aby nowo powstałe centrum rozwijało się prężnie i pozwalało naszym studentom zdobywać wiedzę z zakresu nowych technologii sieciowych" - powiedział prorektor ds. nauki prof. Leonard Ziemiański.

"Nasza firma jest bardzo zainteresowana ścisłą współpracą z polskimi placówkami edukacyjnymi, które kształcą przyszłe pokolenia inżynierów. Staranne wykształcenie i poznanie najnowszych trendów w informatyce i telekomunikacji na pewno pomoże im znaleźć w Polsce i za granicą atrakcyjną pracę po studiach" - zapewnił Andrzej Cholewa, menedżer ds. produktów sieciowych w firmie Alcatel Polska.

Pamiątkowa fotografia z otwarcia Akademii Alcatela na Politechnice Rzeszowskiej. Od lewej: prof. dr hab. inż. Leonard Ziemiański, dr hab. inż. Jerzy Potencki, prof. PRz, Dariusz Rzeszotarski, Franz Strohmayer, Andrzej Cholewa, dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak, prof. PRz, dr hab. inż. Franciszek Grabowski, prof. PRz, Marek Bolanowski, Oskar Kiwior, Andrzej Paszkiewicz.

Fot. własna

Franciszek Grabowski

MAMY WŁASNY AEROKLUB

Aeroklub Politechniki Rzeszowskiej został powołany

Z wielką satysfakcją zamieszczamy na łamach GP wiadomość o powstaniu Aeroklubu Politechniki Rzeszowskiej z siedzibą w Akademickim Ośrodku Szybowcowym PRz w Bezmiechowej. Uchwała w tej sprawie podjęta została przez Zarząd Aeroklubu Polskiego w Warszawie 14 grudnia 2004 r., o czym oficjalnym pismem został poinformowany JM Rektor prof. T. Markowski. Aeroklub Politechniki Rzeszowskiej będzie działał na podstawie statutu Aeroklubu Polskiego zarejestrowanego w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy.

W dniu 22 lutego 2005 r. odbyło się w sali Senatu naszej uczelni pierwsze Walne Zebranie Członków nowo utworzonego Aeroklubu, któremu przewodniczył dyrektor administracyjny uczelni mgr inż. Waław Gawel.

W czasie zebrania w poczet członków Aeroklubu przyjęto 34 osoby, wybrany także został Zarząd Aeroklubu

Politechniki Rzeszowskiej, Komisja Rewizyjna i Sąd Koleżeński. **Skład Zarządu** (który w innym już terminie

został ukonstytuowany) jest następujący:

Pierwsze walne zebranie Aeroklubu PRz odbyło się w sali Senatu.

Fot. M. Olejnik

Zebraniu przewodniczył dyrektor administracyjny Waclaw Gawel.

Fot. M. Olejnik

- prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski - prezes Zarządu
- prof. dr hab. inż. Marek Orkisz - wiceprezes Zarządu
- mgr inż. Waclaw Gawel - członek prezydium Zarządu
- dr inż. Andrzej Majka - sekretarz
- dr inż. Marek Szumski - skarbnik
- dr inż. Józef Grzybowski - członek Zarządu
- instr. szyb. Wojciech Średniawa - członek Zarządu.

W skład **Komisji Rewizyjnej** wybrani zostali:

- instr. pil. mgr inż. Dariusz Pokojski
- mgr inż. Jerzy Bakunowicz
- instr. pil. mgr inż. Waldemar Kozioł.

Sąd Koleżeński stanowią:

- instr. pil mgr Mieczysław Górak
- Paweł Grzybowski
- Zbigniew Pawłowski.

Delegatem na 22 Nadzwyczajny Zjazd Aeroklubu Polskiego wybrany został instr. pil. szyb. Wojciech Średniawa. Funkcję dyrektora Aeroklubu PRz pełni instr. pil. mgr Mieczysław Górak, który już w sierpniu bieżącego roku zamierza zorganizować w Bezmiechowej kolejne Krajowe Zawody Szybocowce.

Wszystkim pilotom i ich pasażerom redakcja GP najserdeczniej życzy tylu lądowań, ilu startów, a władzom nowo powołanego Aeroklubu dobrego startu nie tylko na nowej mapie polskich aeroklubów.

Marta Olejnik

Dofinansowanie "Doliny Lotniczej" z UE

W dniu 22 lutego 2005 r. wojewoda podkarpacki Jan Kurp, rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski i kwestor uczelni mgr Kazimiera Smela podpisali umowę o dofinansowanie projektu *Unowocześnienie kształcenia kadr technicznych dla Doliny Lotniczej*. Umowa przewi-

duje dofinansowanie kosztów realizacji tego projektu z funduszy Unii Europejskiej. Dofinansowanie ma się odbyć w ramach priorytetu nr 1 Zintegrowanego Operacyjnego Programu Rozwoju Regionalnego *Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów*.

[POŚRÓD NIESNASKÓW - PAN BÓG UDERZA...]

*Pośród niesnasków - Pan Bóg uderza
W ogromny dzwon,
Dla Słowiańskiego oto Papieża
Otwarty tron.
Ten przed mieczami tak nie uciecze
Jako ten Włoch,
On śmiało jak Bóg pójdzie na miecze;
Świat mu - to proch.
Twarz jego, słońcem rozpromieniona,
Lampą dla sług,
Za nim rosnące pójdą plemiona
W światło - gdzie Bóg.
Na jego pacierz i rozkazanie
Nie tylko lud -
Jeśli rozkaże - to słońce stanie,
Bo moc - to cud.*

*

*On się już zbliża - rozdawca nowy
Globowych sił,
Cofnie się w żyłach pod jego słowy
Krew naszych żył;
W sercach się zacznie światłości Bożej
Strumienny ruch,
Co myśl pomyśli przezeń, to stworzy,
Bo moc - to duch.*

*A trzebaż mocy, byśmy ten Pański
Dźwignęli świat...
Więc oto idzie - Papież Słowiański,
Ludowy brat...
Oto już leje balsamy świata
Do naszych łon,
Hufiec aniołów - kwiatem umiała
Dla niego tron.
On rozda miłość, jak dziś mocarze
Rozdają broń,
Sakramentalną moc on pokaże,
Świat wzięwszy w dłoń.*

*

*Gołąb mu słowa - słowem wyleci,
Poniesie wieść,
Nowinę słodką, że Duch już świeci
I ma swą cześć;
Niebo się nad nim - piękne otworzy
Z obojgu stron,
Bo on na tronie stanął i tworzy
I świat - i tron.
On przez narody uczyni bratnie,
Wydawszy głos,
Że duchy pójdą w cele ostatnie
Przez ofiar stos.
Moc mu pomoże sakramentalna
Narodów stu,
Że praca duchów - będzie widzialna
Przed trumną tu.*

*

*Wszelką z ran świata wyrzuci zgniłość,
Robactwo - gad,
Zdrowie przyniesie - rozpali miłość
I zawi świat.
Wnętrza kościołów on powymiała,
Oczyści sień,
Boga pokaże w twórczości świata,
Jasno jak dzień.*

Juliusz Słowacki

Projekt *Unowocześnienie kształcenia kadr technicznych dla Doliny Lotniczej* został przygotowany przez Katedrę Fizyki z udziałem Katedry Biochemii i Biotechnologii. Jest on istotnie powiązany z projektem uruchomienia studiów na kierunku "fizyka techniczna". Głównym celem projektu współfinansowanego przez UE jest poprawa jakości edukacji w zakresie podstaw fizycznych nowoczesnych technologii, wyposażenie Politechniki Rzeszowskiej w odpowiedni sprzęt i laboratoria. Dzięki temu większa niż obecnie liczba absolwentów szkół średnich będzie mogła wybrać studiowanie w regionie, co ułatwi wyrównanie możliwości dostępu do szkolnictwa wyższego uczniów z terenów wiejskich i miejskich Podkarpacia.

W wyniku realizacji projektu powstaną dwie nowe pracownie:

- ▶ pracownia symulacji komputerowych i obróbki wyników pomiarów; w pracowni tej studenci również będą korzystać z zasobów Internetu,
- ▶ laboratorium biofizyczne; to unikatowe w skali regionu, wspólne z Katedrą Biochemii i Biotechnologii Politechniki Rzeszowskiej, laboratorium będzie służyć zastosowaniu fizycznych metod badania biopolimerów, których działaniu poddawane są żywe komórki.

Ponadto zostanie zmodernizowane i rozbudowane laboratorium specjalistyczne, w którym będą prowadzone badania z zakresu fizyki stosowanej (badania nowych materiałów dielektrycznych i ciekłych kryształów, analiza jakościowa struktur molekularnych na potrzeby technologii i inżynierii środowiska, analiza właściwości mechanicznych włókien technicznych). Labo-

ratorium to wprowadzi do procesu nauczania nowoczesną aparaturę kontrolno-pomiarową służącą do badań wielkości fizycznych stosowanych we współczesnej technice.

Realizacja tych zadań pozwoli na wprowadzanie w regionie Podkarpacia nowoczesnych technologii, ich rozwijanie i zapoznanie z nimi studentów, którzy po ukończeniu studiów poniosą aktualną wiedzę do przyszłych miejsc prac, a także zapewni kształcenie na odpowiednio wysokim poziomie studentów kierunku "fizyka techniczna", interdyscyplinarnej specjalności studiów "fizyczne podstawy diagnostyki i miernictwa". Uczelnia wystąpiła do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu z wnioskiem o uruchomienie takich studiów.

Tadeusz Paszkiewicz

KULTURA EUROPEJSKA A DEMOKRACJA

2 kwietnia 2005 r. odszedł od nas jeden z największych autorytetów moralnych współczesnego świata, humanista Papież Jan Paweł II. Kultura europejska straciła jednego z najwybitniejszych twórców zjednoczonej Europy powołanej do utwierdzenia w świecie pokoju, demokracji, respektowania praw człowieka i wolności jednostki.

"Umacniając świadomość jedności Europy wśród wszystkich narodów - także i tych, które nie są reprezentowane w waszej organizacji, stwarzacie niejasne, niemal nieuświadomione poczucie zobowiązania Europy wobec jej własnych społeczeństw oraz pozostałych członków rodziny ludzkiej. Aby sprostać zadaniu wypełniania tych obowiązków, Europa musi odzyskać fundamentalne poczucie własnej tożsamości. Musi przewyciężyć wszelką niechęć do uznania wspólnoty dziedzictwa i cywilizacji swoich społeczeństw i narodów, bo mimo iż rozdzielają je fizyczne, polityczne i ideologiczne granice, pozostają one złączone więzami wspólnej kultury, która je wszystkie autentycznie jednoczy" - Jan Paweł II

(audiencja dla Komitetu Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy)

Kultura europejska, będąca filarem rozwoju demokracji, rozprzestrzeniła się na cały świat, upowszechniając swe wartości, systemy polityczne, wynalazki, sztukę, religię i języki.

1 maja 2004 r. był dla niej kolejnym, wielkim wydarzeniem historycznym. Nowy układ geopolityczny, w którym również znalazła się Polska, przekreślił porządek jałtański i spełnił marzenia większości Polaków, którzy przez kilkadziesiąt lat zmagali się z dwoma systemami totalitarnymi - faszyzmem oraz komunizmem, czasami żelaznej kurtyny i przemocy.

Po wejściu do Unii Europejskiej stanęliśmy wobec pytania o losy Polski jako narodu w tym wielokulturowym i wielojęzycznym związku społeczeństw, który przeszedł demokratyczną transformację i przyłączył do 88 spośród 192 krajów świata, które ame-

rykańska organizacja Freedom House, zajmująca się propagowaniem demokracji, uznała za wolne.

Pomimo eurosceptycznych postaw przeciwników integracji, których genezy należy szukać w obawie przed utratą tożsamości narodowej, w kilka miesięcy po wejściu do Unii dwie trzecie Polaków wg badań OBOP uważało, że nic się w ich życiu nie zmieniło, jedna piąta uważa, że jest gorzej, a jednocześnie przeszło połowa społeczeństwa była zadowolona z wejścia kraju do UE. Dlaczego? Co decyduje, że większość z nas patrzy pozytywnie w przyszłość i ufa, że życie we Wspólnocie Europejskiej da nam możliwości godnego rozwoju społecznego i osobistego? Czy wystarczy samo zaufanie, aby aktywnie zaistnieć w kulturze europejskiej?

Nowożytna demokracja zachodnia, która stworzyła współczesne prawo-

dawstwo i systematycznie doskonalony sposób jego stosowania wolno wdrażany na naszym obszarze, jest produktem kultury zachodniej. Przez wystąpienie na przestrzeni wieków takich zjawisk, jak: pluralizm społeczny, system klasowy, społeczeństwo obywatelskie, wiara w rządy prawa, indywidualizm, tworzyła szczególnie korzystne warunki funkcjonowania struktur państwowych i społecznych. Postęp demokratycznych przemian skorelowany był z rozwojem ekonomicznym.

Wytwarzanie coraz większych prywatnych i publicznych zasobów wymuszało ich dystrybucję w celu zaspokajania istotnych potrzeb społecznych, a przez to następował zrównoważony rozwój gospodarczy. Rozbudowany system gospodarczy prowadził do tworzenia się niezależnych ośrodków władzy, opartych nie tylko na państwowej kontroli akumulacji kapitału, stosowanych technologii, jakości urbanizacji itd., ale i do powstania różnorodnych form współfinansowania systemów oświaty, skutkujących powstaniem bardziej świadomego społeczeństwa, egzekwującego prawa do wywie-

rania wpływu na politykę w celu ochrony swoich interesów, organizowania związków zawodowych, partii politycznych i instytucji obywatelskich w sposób rzeczywisty, a nie deklaracyjny.

DEMOKRACJA JEST NARZĘDZIEM, KTÓRE KANALIZUJE KONFLIKTY MIĘDZYŁUDZKIE I UMOŻLIWIA ICH ROZWIĄZYWANIE - CZASEM NAWET USUWANIE, CZASEM OSŁABIANIE - BEZ UŻYCIA PRZEMOCY.

L. Kołakowski,

Mini wykłady o maxi sprawach

Państwo demokratyczne nie jest bowiem narzędziem narodu, ale wspólnoty obywateli, aktywnie uczestniczącej na różnych poziomach w dużych i małych sprawach życia publicznego. Świadomym obywatelem nie jest się od razu. Samodzielna, samodzielnie działająca, zdolna do rozwiązywania problemów, zdolna do życia, a także wartościową osobowość kształtują procesy edukacyjne na wie-

lu płaszczyznach: politycznej, społecznej i interkulturowej.

W ramach poszukiwania źródeł do opracowywania materiałów dydaktycznych dla studentów nawiązałam kontakt z ponadpartyjną edukacyjną instytucją niemiecką *Zentrale für Politische Bildung* (<http://www.Ipb.bwue.de>), zajmującą się propagowaniem i wzmacnianiem demokracji przez organizację konferencji, sympozjów, kampanii politycznych, wyjazdów naukowych oraz wydawanie broszur, książek, czasopism, płyt CD i materiałów metodyczno-dydaktycznych. Bardzo dobrze opracowane tematy polityczne, społeczne i socjokulturowe stały się dla mnie nie tylko cennym bodźcem do opracowania programu nauczania, ale wywołały refleksję nad możliwościami budowania podobnego modelu edukacyjnego w naszym kraju.

Pogłębianie wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego Europy i umiejętności życia w Europie prowadzi do lepszego zrozumienia otaczającego nas świata, a przez to daje możliwości pokojowego i aktywnego w nim uczestnictwa.

Małgorzata Pomorska

Jubileusze

Profesor Jerzy Lewicki

75-LECIE URODZIN ORAZ 50-LECIE PRACY NAUKOWEJ I DYDAKTYCZNEJ

Profesor Politechniki Rzeszowskiej dr hab. inż. Jerzy Lewicki urodził się w 1930 r. w Krakowie. W 1956 r. ukończył studia na Wydziale Elektryfikacji Górnictwa i Hutnictwa Akademii Górniczo-Hutniczej im. S. Staszica w Krakowie. Następnie, po obronie pracy magisterskiej, został asystentem w Katedrze Maszyn i Pomiarów swojej Alma Mater, gdzie doktoryzował się w 1967 r.; promotorem Jego rozprawy doktorskiej był profesor Władysław Kołek. W czasie pracy w Akademii

Górniczno-Hutniczej brał udział w wielu badaniach teoretycznych, a także praktycznych na potrzeby przemysłu, korzystającego wtedy chętnie z rozwiązań o charakterze politechnicznym. Był prekursorem badań nad układami energoelektronicznymi.

Nowym wyzwaniem dla dr. inż. Jerzego Lewickiego było podjęcie w 1967 r. pracy w Wyższej Szkole Inżynierskiej w Rzeszowie. Zawodowe życie rozpoczął jako wykładowca w Zespole Maszyn Elektrycznych pod

*Nauczono mnie,
że droga wiodąca do postępu
nie jest ani szybka, ani prosta.*

Maria Skłodowska-Curie

kierownictwem doc. dr. hab. inż. Zygmunta Bajorka, a następnie w Zakładzie Urządzeń Elektrycznych pod kierownictwem doc. dr. inż. Jerzego Sozańskiego.

W 1972 r. objął kierownictwo Zakładu Urządzeń Elektrycznych, a w 1973 r. został dyrektorem Instytutu

w Wyższej Szkole Inżynierskiej, przekształconej następnie w 1974 r. w Politechnikę Rzeszowską.

Oprócz zarządzania Wydziałem prof. PRz dr hab. inż. Jerzy Lewicki kierował wieloma prestiżowymi pracami badawczymi. Zajmował się m.in.:

- analizą pracy tyrystorowych falow-

przez Kombinat "Siarkopol" w Tarnobrzegu, WSK-PZL w Mielcu, Zakłady Urządzeń Chłodniczych w Dębicy, Krośnieńskie Huty Szkła, Fabrykę Autobusów "Autosan" w Sanoku, Zakłady Porcelany Elektrotechnicznej "Zapel" w Boguchwale i wiele innych zakładów. Mimo upływu czasu i ogromnych

Edukacji Narodowej, Medal im. Pożaryskiego, Złotą i Srebrną Odznakę SEP. Został także uhonorowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nagrodą za osiągnięcia dydaktyczne, wielokrotnie był nagradzany nagrodami rektora Politechniki Rzeszowskiej.

W 1995 r. przeszedł na emeryturę. Mimo to nadal uczestniczy w działalności naukowej oraz dydaktycznej Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki, prowadząc wykłady z zakresu energoelektroniki oraz zajęcia seminarium dyplomowego ze studentami studiów dziennych i zaocznych. Kieruje też badaniami w ramach grantów KBN.

Stopień naukowy doktora habilitowanego w dyscyplinie elektrotechnika (specjalność energoelektronika) uzyskał na Wydziale Elektrycznym Politechniki Wrocławskiej 21 grudnia 1998 r., na podstawie rozprawy pt. "Zlinearyzowany model prądowo-strumieniowy transformatorów zasilających przekształtniki o komutacji naturalnej".

Dnia 15 maja 1999 r. rektor Politechniki Rzeszowskiej awansował Go na stanowisko profesora nadzwyczajnego naszej uczelni.

W imieniu wszystkich pracowników Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki składamy Panu Profesorowi serdeczne życzenia urodzinowe, życząc zarazem odwzajemnionej zwykłej ludzkiej życzliwości, codziennej radości, pogody ducha i wytrwałości w tym trudnym czasie, a nade wszystko dobrego zdrowia na długie lata godnego życia. Nam samym natomiast, aby Jubilat jak najdłużej pracował z nami i służył nadal młodszymi koleżankom i kolegom z Zakładu Energoelektroniki i Elektroenergetyki, a także studentom Wydziału Elektrotechniki i Informatyki PRz życzliwością, jaką nas zawsze obdarza, niezwykle cennymi radami i wielkim doświadczeniem.

Fot. własna

ników wielotaktowych,

- analizą cyklokonwerterów metodą grafów,
- analizą prądów pierwotnych transformatorów prostownikowych,
- analizą i doбором urządzeń systemów elektroenergetycznych,
- analizą niezawodności systemów elektroenergetycznych,
- opracowaniem metod suszenia półfabrykatów do wyrobu izolatorów elektrotechnicznych,
- zastosowaniem elementów półprzewodnikowych do sterowania napędami urządzeń gospodarstwa domowego,
- zastosowaniem układów energoelektronicznych do kompensacji mocy biernej w przemysłowych sieciach elektroenergetycznych.

Ważnym osiągnięciem Profesora było wdrożenie wyników większości Jego prac w przemyśle. Jego rozwiązania techniczne i nowatorskie opracowania teoretyczne były wykorzystywane

zmian technologicznych w elektrotechnice wiele przedstawionych zagadnień jest nadal z powodzeniem stosowanych.

Profesor PRz Jerzy Lewicki jest nadal czynnym i cenionym specjalistą z zakresu nowoczesnej energoelektroniki. Opublikował kilkadziesiąt prac naukowych, był dotąd promotorem oraz recenzentem wielu prac doktorskich. Wypromował ponad 150 magistrów inżynierów i inżynierów. Pełnił i nadal pełni szereg funkcji poza uczelnią, a w szczególności w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich (SEP), gdzie był długoletnim przewodniczącym Komisji ds. Młodzieży, a od 1986 r. jest przewodniczącym Zespołu ds. Stopni Specjalizacyjnych Inżynierów przy Zarządzie Oddziału SEP w Rzeszowie.

Za swoją pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał wiele odznaczeń, a w szczególności: Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Złoty i Srebrny Krzyż Zasługi, Medal

Wiesława Malska
Małgorzata Styka

KONFERENCJE-SYMPOZJA-SEMINARIA

KONFERENCJA

KOŁA ZĘBATE KZ 2004

Organizacja cyklicznej konferencji "Koła Zębate" przypada Politechnice Rzeszowskiej co 3 lata. W 2004 r. miejscem konferencji miał być - jak 3 lata wcześniej - OKL w Jasionce. Lokalizacja znana, korzystna logistycznie, no i gościom można zaoferować co nieco z lotnictwa - jeśli nie przelot "Antkiem", to przynajmniej pokaz nowego symulatora.

Remont DS "Aviata" spowodował, że wygodne miejsce przestało się chwilowo liczyć jako potencjalny ośrodek konferencyjny. W dyskusji nad wyborem innej lokalizacji padła propozycja, żeby konferencję zorganizować w Bezmiechowej. Powiedzieć łatwo...

No ale klamka zapadła. Pojechałem z kolegą informatykiem na wizję lokalną, aby zinwentaryzować wyposażenie na miejscu oraz spisać sprzęt, jaki musimy dowieźć we własnym zakresie. Bezmiechowa przywitała nas lodowatym wiatrem, co źle wróżyło na przyszłość, tym bardziej że termin konferencji był ustalony na 18-20 listopada. Klimat bieszczadzki nie jest niestety tak łagodny jak w nizinnych częściach Polski, stąd w zaproszeniach pisaliśmy, aby uczestnicy wzięli ze sobą ciepłą odzież i łańcuchy na koła, jeśli przyjadą samochodami. Sugerowaliśmy też, żeby - ze względu na charakter ośrodka konferencyjnego - nie zabierać wizytowych ubrań. Na wszelki wypadek (tzn. w razie obfitych opadów śniegu) mieliśmy nieformalną umowę ze Strażą Graniczną o wypożyczenie landroverów lub skuterów śnieżnych.

Ponieważ ośrodek w Bezmiechowej jest jeszcze "na rozruchu" i normalnie funkcjonowały w zasadzie tylko pokoje gościnne, zaplecze konferencyjne trzeba było zorganizować prawie od podstaw. W ekspresowym tempie zostały dokonane zakupy urządzeń do kuchni

i jadalni, a biuro konferencyjne urządziliśmy, zubażając Katedrę Konstrukcji Maszyn o kilka zestawów komputerowych wraz z osprzętem pomocniczym.

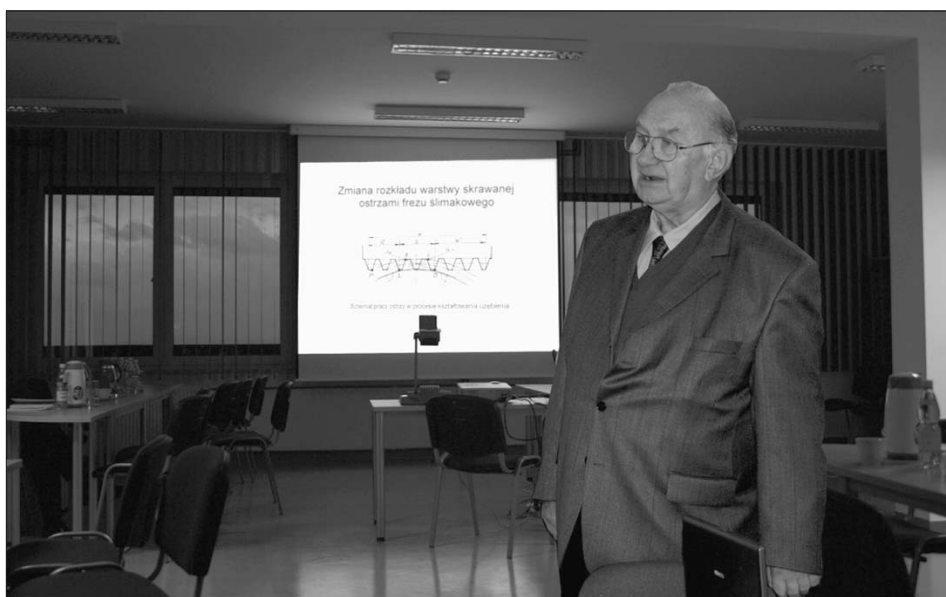
Dopiero dzień przed konferencją przyjechało wyposażenie kuchni i prawdę mówiąc, powątpiewałem, czy uda się wszystko uruchomić na czas. Nie doceniłem operatywności kierownictwa i pracowników ośrodka. Cóż, pogratulować... W każdym razie w momencie przyjazdu pierwszych uczestników wszystko funkcjonowało jak należy.

dzenie, że większość z nich była w Bezmiechowej obecna.

Ze względu na dużą liczbę uczestników obrady podzielono na dwie sesje o tematyce:

- ❖ technologia uzębień i symulacje procesów technologicznych,
- ❖ konstrukcja, pomiary i badania modelowe.

Prezentowane referaty obejmowały całość zagadnień związanych z konstrukcją, technologią, eksploatacją i badaniami kół oraz przekładni zębatych (w tym przekładni falowych, trochoida-

Profesor Kazimierz Wieczorowski z Politechniki Poznańskiej w czasie prezentacji referatu.

Fot. własna

Konferencja zgromadziła wyjątkowo liczne grono naukowców i praktyków z ośrodków przemysłowych, zajmujących się problematyką kół i przekładni zębatych. Tematyka ta jest podejmowana w większości liczących się technicznych szkół wyższych - śledząc prace i publikacje naszych uczonych, mogą zaryzykować twier-

lnych oraz przekładni specjalnego zastosowania - o nietypowych zarysach zębów). Zaprezentowano aktualny stan badań i kierunki prac w poszczególnych ośrodkach akademickich. Przedstawiono i przedyskutowano referaty z zakresu:

- ❖ nowych technik wytwarzania prototypów kół zębatych,

- ❖ projektowania konstrukcji i technologii kół zębatych z użyciem oprogramowania CAD oraz symulacji nacinania uzębień,
- ❖ metod i dokładności pomiarów kół zębatych,
- ❖ matematycznego opisu powierzchni tworzących uzębienie oraz powierzchni narzędzi,
- ❖ wpływu geometrii narzędzia na zjawiska w procesie skrawania i właściwości wytworzonych kół zębatych,
- ❖ badań doświadczalnych kół i przekładni zębatych.

Sesje odbywały się w dwóch przestronnych salach konferencyjnych, przy czym szczególnych wrażeń estetycznych dostarczała sala na 2 piętrze, skąd - ze względu na położenie ośrodka - widać przez okna tylko niebo, co przy niskim pułapie chmur wygląda naprawdę niezwykle.

Po zwiedzeniu z uczestnikami w czasie wolnym infrastruktury ośrodka mogę stwierdzić, że jest ona wyjątkowo funkcjonalna i na pewno będzie dobrze służyć przyszłym gościom. Mieliśmy nadzieję na loty szybowcowe, jednak pogoda pokrzy-

zowała nam plany i musieliśmy zadowolnić się podziwianiem panoramy Bieszczadów - a Bezmiechowa jest zupełnie wyjątkowym miejscem, jeśli chodzi o widoki.

W piątek, 19 listopada wieczorem padł rozkaz ewakuacji samochodów z Ośrodka na dół do Bezmiechowej. Parę godzin wcześniej wiatr powalił kilka drzew, w tym trzy na naszą drogę wyjazdową (zawodowcy z piłami motorowymi uporali się z nimi szybko). Poza tym zaczął padać śnieg i istniała obawa, że rano po prostu nie da się wyjechać z powodu śliskiej nawierzchni. Ruszyliśmy więc kawalkadą na dół, a z powrotem przywiózł wszystkich służbowy bus OKL-u. Dopiero następnego dnia wieczorem dowiedzieliśmy się z telewizji, jakie zniszczenia poczyniła wichura na Podkarpaciu i w innych regionach Polski.

Podsumowując, Akademicki Ośrodek Szybowcowy PRz w Bezmiechowej doskonale się sprawdził jako miejsce do organizowania konferencji. Mogę go polecić wszystkim, tym bardziej że obecnie nie ma już problemów z zapleczem logistycznym. Wyjątkowo malownicze położenie, bliskość licznych bieszczadzkich atrakcji i możliwość lotów szybowcowych to niektóre atuty czyniące to miejsce naprawdę unikatowym w naszym regionie. Tym bardziej szkoda, że na oficjalnej stronie internetowej Politechniki nie ma o nim żadnej wzmianki.

Zwiedzanie hangaru szybowców w czasie wolnym.

Fot. własna

Mieczysław Płocica

Studenckie inspiracje...

W dniach 25-26 lutego 2005 r. grupa studentów należących do Studenckiego Koła Naukowego eM@rketingu uczestniczyła w konferencji *Inspiracje 2005 - Nowe trendy w marketingu*, która odbyła się na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego. Organizatorem przedsięwzięcia było zaprzyjaźnione Koło Naukowe Marketingu "Target" z warszawskiej uczelni.

Oprócz reprezentantów Politechniki Rzeszowskiej oraz organizatorów w konferencji uczestniczyli studenci

z następujących kół naukowych: "Market" z Uniwersytetu Gdańskiego, "Kreatywni" z Wyższej Szkoły Zarządzania i Przedsiębiorczości w Warszawie, "Marketingu" z SGH, "Moderator" z Wydziału Psychologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz "Chi-Kwadrat" z Wydziału Socjologii tej samej stołecznej uczelni.

Pierwszego dnia konferencji odbywał się cykl pięciu wykładów prowadzonych przez praktyków marketingu, reprezentujących najbardziej znane

agencje badawcze i marketingowe w Polsce, tj. Instytut Badań SMG/KRC Millward Brown International, agencję TBWA oraz dom mediowy OMD Poland.

Pierwszą prelekcję wygłosił Marcin Klaus - moderator i analityk jakościowy w SMG/KRC. W swojej prezentacji scharakteryzował tzw. trendsetterów, tworzących nowo odkrytą przez marketerów grupę młodych liderów opinii. Trendsetting to nowa metoda stosowana w celu wywołania mody na pewne

style zachowań, na kupowanie określonych produktów. Autor prezentacji pokazał, jakie cechy powinni mieć prawdziwi przedstawiciele tej grupy. Charakteryzując tych młodych konsumentów, użył stwierdzenia: "Jestem mesjaszem mody, trendsetterem. Jestem kowbojem miejskiego weekendu, ikoną, lanserem, stylem, artystą. Jestem do patrzenia". Pracownik agencji badawczej, powołując się na wyniki badań jakościowych dotyczących segmentacji młodzieży, przedstawił podstawowe wyznaczniki charakteryzujące poszczególne społeczności młodzieżowe. Stało się to tłem do zaprezentowania profilu typowego lansera oraz propozycji działań marketingowych, które należy stosować wobec tej grupy wymagających konsumentów.

Drugi wykład pt. "Relacja zaplanowana" poprowadziła Dorota Truskiewicz - psycholog z agencji Tequila/Polska. Ta część konferencji dotyczyła metodologii Connections. Jest to narzędzie strategiczne, które pozwala zaplanować efektywne dotarcie do konsumenta. Dzięki niemu, wykorzystując różne kanały komunikacji, można zbudować system powiązań między konkretną marką z rynkiem przez celowe budowanie jej wizerunku oraz relacji z klientem. Connections Planning dostarcza informacji potrzebnych przy wyborze skutecznych środków dotarcia do świadomości konsu-

Członkowie Koła Naukowego eM@rketingu przed budynkiem Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego.

Fot. własna

mentów, umożliwiając stworzenie unikatowej kompozycji form promocji dla danej marki.

Kolejna prezentacja została zatytułowana "Disruption - łam schematy". Przedstawił ją Michał Soroczyński - dyrektor działu planowania strategicznego agencji reklamowej TB-WA\Warszawa. Disruption można zdefiniować jako sposób widzenia i myślenia o otaczającej nas rzeczywistości, który przez kwestionowanie konwencji inspiruje zmianę. Jest to umiejętność przekształcania reguł rządzących rynkiem tak, by ograniczenia działały na korzyść podmiotu podejmującego działania marketingowe. Trzonem teorii Disruption jest zrozumienie i usystematyzowanie zasad, którymi rządzi się

zasadnicza zmiana, oraz przeniesienie owych zasad na pole komunikacji, marketingu i szeroko pojętego biznesu.

Czwarty wykład poprowadziła Agnieszka Stelmaszczyk (pełniąca funkcję dyrektora zarządzającego firmy Macroscopic OMD Poland), która zaprezentowała wstępne wyniki projektu badawczego Mediascope oraz CASE. Badanie przeprowadzone w 2004 r. dotyczyło powszechnie akceptowanej teorii A. Mongensterna. Jest ona stosowana w procesie planowania mediów i dotyczy stopnia zapamiętania reklam, na który wpływ ma m.in. wykorzystane narzędzie komunikacji, liczba powtórzeń przekazu oraz dynamika (rozłożenie w czasie) emisji reklam. Uzyskane rezultaty badania okazały się zaskakujące, gdyż wynika z nich, że niektóre z założeń teorii francuskiego naukowca budzą spore wątpliwości.

"PrzyŁAPAna Gwiazda" to temat ostatniego wykładu, który znalazł się w planie wystąpień podczas pierwszego dnia konferencji. Został on wygłoszony przez Aleksandra Śmigielskiego - mediaplannera z domu mediowego OMD Poland. W prezentacji przedstawiono historię marki Heyah. Szczególną uwagę poświęcono spektakularnej akcji marketingowej, która wiosną 2004 r. towarzyszyła wprowadzeniu nowego produktu na rynek telekomunikacyjny. W czasie multimedialnego pokazu zaprezentowano liczne przykłady zrealizowanych działań promocyjnych, w tym m.in. reklamy te-

Uczestnicy konferencji "Inspiracje 2005 - Nowe trendy w marketingu" zorganizowanej przez Koło Marketingu "Target" Wydziału Zarządzania UW.

Fot. własna

lewizyjne oraz niestandardowe formy komunikacji marketingowej.

Ostatniego dnia konferencji zorganizowano dwa równoległe odbywające się warsztaty. Pierwszy z nich poświęcono projektowi badawczemu 3D Study, który w 2004 r. został wprowadzony w Polsce przez dom mediowy MindShare. Drugi warsztat dotyczył metody Disruption.

Przedstawiciele Studenckiego Koła Naukowego eM@rketingu uczestniczyli w pierwszym wydarzeniu prowadzonym przez Edwarda Korbela, doświadczonego Research Managera z firmy MindShare Polska. Uczestnicy spotkania poznali założenia, na których opiera się wykorzystanie narzędzia 3D (są to trzy wymiary: marka, konsument,

media). Przy jego pomocy dom mediowy tworzy profil marki oraz dobiera najskuteczniejsze kanały komunikacji z wytypowaną dla danego produktu grupą celową. Ponadto stara się poznać wartości, które są bliskie konsumentom.

Warto zauważyć, iż warszawska konferencja miała duże wsparcie medialne. Jej patronami zostały prestiżowe czasopisma branżowe (Businessman Magazine, Brief, Marketing w Praktyce, Perspektywy), Radio PIN oraz portale internetowe (mediarun.pl, Świat Marketingu, pracuj.pl oraz O2.pl). Dzięki temu pojawiły się liczne doniesienia medialne o przedsięwzięciu oraz o jego uczestnikach (w tym również z Politechniki Rzeszowskiej).

Z opinii wypowiedzianych po powrocie z Warszawy wynika, że udział naszych studentów w konferencji *Inspiracje 2005 - Nowe trendy w marketingu* stał się znakomitą okazją do pogłębiania praktycznej wiedzy z obszaru promocji. Pobyt w stolicy umożliwił również spotkanie z pracownikami największych agencji reklamowych oraz domów mediowych w Polsce, którym reklamodawcy powierzają miliony złotych ze swoich budżetów marketingowych. Nawiązana współpraca z kołem "Target" z Uniwersytetu Warszawskiego pozwala mieć nadzieję, że w niedługim czasie nasi studenci będą mieli okazję uczestniczyć w kolejnych przedsięwzięciach organizowanych w stolicy.

Marcin Gębarowski

P R A S A O P O L I T E C H N I C E

Żeby katastrof było mniej

- to tytuł artykułu, który ukazał się na łamach GW 17 stycznia br. w związku z otwarciem Laboratorium Trwałości Konstrukcji Lotniczych na WBMiL. To jedyne takie laboratorium w Polsce. Dzięki tej nowoczesnej aparaturze można natychmiast ocenić pęknięcia czy inne uszkodzenia, które mogą doprowadzić do awarii silnika, a w konsekwencji do katastrofy samolotu.

Kilkudziesięciu studentów Politechniki Rzeszowskiej walczy o staże w rzeszowskim WSK i krośnieńskim Delphi - poinformowała GW 18 stycznia 2005 r. W stażach mogą uczestniczyć studenci IV i V roku PRz. Aby się ubiegać o przyjęcie na staż, student musi się wykazać wysoką średnią i bardzo dobrą znajomością języka angielskiego. Studenci w trakcie stażu mogą poznać firmę, procesy technologiczne i uczestniczyć w szkoleniach.

7 lutego br. GW poinformowała o ekspozycji prac dyplomowych studentów Politechniki Rzeszowskiej kierunku budownictwo. **Mosty nad Wisłokiem, nowoczesne wiadukty kolejowe, bezpieczne kładki nad ruchliwymi ulicami - to propozycje**

studentów Politechniki Rzeszowskiej dla usprawnienia komunikacji w Rzeszowie.

Wszystkie prace powstały w Katedrze Mostów WBiIS Politechniki Rzeszowskiej i są efektem ścisłej współpracy pracowników tej Katedry z Miejskim Zarządem Dróg i Zieleni oraz Wydziałem Gospodarki Komunalnej i Inwestycji.

Informację na temat wystawy zamieściły również Nowiny.

Temat przygotowań do wyborów rektora Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 2005-2008 pojawił się w GW 8 i 11 lutego br. **Dwunastu kandydatów zostało zgłoszonych na stanowisko rektora Politechniki Rzeszowskiej. (...) Rektora wybierać będzie podczas tajnego głosowania stu elektorów.**

Podobna informacja ukazała się w Nowinach.

10 lutego 2005 r. na łamach GW ukazało się wspomnienie o zmarłym nagle 20 listopada 2004 r. prof. PRz Andrzeju Daszkiewicz, kierowniku Zakładu Nauk Humanistycznych WZiM. **Wychowany został w poczuciu dyscypliny i rzetelnego wykonywania obowiązków. Zasady te stosował jednakowo wobec siebie i wobec studentów oraz współpracowników (...).**

Był człowiekiem dociekliwym i chętnie polemizującym, wrażliwym na cierpienia innych, po prostu przyjaznym ludziom.

W związku z Dniem Babci i Dziadka 21 stycznia br. w Nowinach ukazał się artykuł poświęcony Marii i Stanisławowi Kopaczom, profesorom chemii, wykładowcom Politechniki Rzeszowskiej.

Maria i Stanisław Kopaczowie wykładają na uczelni, prowadzą badania, nie boją się komputerów. Energii mają w sobie tyle, że mogliby obdzielić kilka osób - czytamy.

17 marca br. Nowiny poinformowały o otwarciu jedynej w Polsce nowoczesnej pracowni informatycznej wyposażonej w platformę Alcatela do budowy sieci komputerowych. Szkolenia na tym sprzęcie umożliwią studentom Politechniki Rzeszowskiej zdobycie certyfikatu inżyniera systemów sieciowych Alcatela. Certyfikat ten jest honorowany na całym świecie. Pracownia działa w Zakładzie Systemów Rozproszonych WEiI PRz.

Informacja o otwarciu pracowni ukazała się również na łamach Gazety Wyborczej, Super Nowości i Dziennika Polskiego.

W Dniu Rzeszowa 25 stycznia br. ukazało się wspomnienie o Romanie

Przepiórze, byłym dyrektorsze Ośrodka Kształcenia Lotniczego Politechniki Rzeszowskiej, organizatorze wielu pokazów lotniczych i popularyzatorze historii lotnictwa w naszym regionie.

* * *

Uczelniane Kolegium Elektorów Politechniki Rzeszowskiej wybrało prorektorów tej uczelni na kadencję 2005-2008 - czytamy na łamach Dnia Rzeszowa 18 marca 2005 r. (...) prof. Tadeuszowi Markowskiemu przypadło stanowisko prorektora do spraw ogólnych. Sprawami nauki będzie się zajmował prof. Jacek Kluska (...). Prorektorem do spraw współpracy z zagranicą został prof. Aleksander Kozłowski, a prorektorem do spraw nauczania prof. Leszek Woźniak.

Podobna informacja ukazała się w Gazecie Wyborczej, Super Nowościach, Nowinach i Dzienniku Polskim.

W dniach 11 i 12 lutego otwarte zostaną dla wszystkich

drzwi Politechniki Rzeszowskiej. Dni otwarte połączone będą z VII Targami Edukacyjnymi - taka informacja ukazała się w Super Nowościach w dniu 25 stycznia 2005 r.

Podobne zaproszenie na VII Targi Edukacyjne organizowane przez Samorząd Studencki PRz zamieściła Gazeta Wyborcza i Nowiny.

* * *

7 lutego br. Super Nowości poinformowały o jubileuszu 55-lecia pracy naukowej i 80-lecia urodzin wieloletniego rektora Politechniki Rzeszowskiej prof. Stanisława Kusia. **Profesor Stanisław Kuś jest autorytetem w świecie nauk budowlanych. W Rzeszowie kształcił inżynierów i magistrów, także doktorów nauk budowlanych.**

* * *

9 lutego br. Super Nowości przedstawiły wyniki Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Politechniki Rzeszowskiej w 2004 r.

* * *

Powiększyło się grono profesorskie Politechniki Rzeszowskiej - czytamy na

łamach Super Nowości 16 marca 2005 r. Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski nadał tytuł naukowy profesora nauk technicznych Krzysztofowi Kaczmarskiemu, pracownikowi Katedry Inżynierii Chemicznej i Procesowej na Wydziale Chemicznym PRz.

Podobna informacja ukazała się w Dzienniku Polskim.

DZIENNIK POLSKI Informacja na temat VII Targów Edukacyjnych organizowanych przez Samorząd Studencki Politechniki Rzeszowskiej ukazała się w Dzienniku Polskim 1 lutego 2005 r. Celem targów jest możliwość przedstawienia zasad przyjęć na studia, prezentacja kierunków i specjalności, dorobku naukowego poszczególnych uczelni oraz bazy socjalno-bytowej. W targach wzięło udział 16 uczelni, m.in. z Krakowa, Wrocławia i Gdańska. Jak co roku, cieszyły się ogromnym zainteresowaniem młodzieży szkół średnich.

Podobne informacje zamieściły: Nowiny, Super Nowości i Dzień Rzeszowa oraz Gazeta Wyborcza, która wydała dodatkowo specjalny informator targowy, zawierający informacje o poszczególnych uczelniach biorących udział w targach.

* * *

Profesor Politechniki Rzeszowskiej dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak został nowym rektorem tej uczelni - poinformował Dziennik Polski w dniu 4 marca 2005 r.

Informację o wyborze dr. hab. inż. Andrzeja Sobkowiaka, prof. PRz, na Rektora Politechniki Rzeszowskiej na kadencję 2005-2008 zamieściła również Gazeta Wyborcza, Nowiny, Super Nowości i Dzień Rzeszowa.

* * *

Szansa dla studentów - to tytuł artykułu poświęconego wymianie studentów Politechniki Rzeszowskiej w ramach Programu Socrates/Erasmus. Informacja ta ukazała się na łamach Dziennika Polskiego 10 marca br. **Dzięki programowi już ponad 200 studentów Politechniki Rzeszowskiej miało okazję uczyć się w zagranicznych ośrodkach edukacyjnych.**

Informację na ten temat podała również Gazeta Wyborcza.

Opracowała
Anna Worosz

[PANIE! JEŻELI ZAMKNIESZ SŁUCH NARODU...]

*Panie! jeżeli zamkniesz słuch narodu,
Na próżno człowiek swe głosy natęży,
Choćby miał siłę i odwagę męża,
Z niemilowania - umrze tak jak z głodu.*

*Próżno na ręce rękawice kładnie
I jako szermierz wystąpi zapaśnicie...
Lice mu wyschnie i oko zagaśnie,
Sprzeżać się pierś - i głos w nią zapadnie.*

*Ale komu Ty twoje namaszczenie
Włożysz na czoło - ten bez żadnej pracy
W powietrzu twoim jak powietrzni ptacy
Pływa, a święte karmią go promienie.*

J. Słowacki

Komentarz do str. 1

Rzym

Wybudowaniem największej na owe czasy i najslawniejszej bazyliki świata w XVI w. nad Tybrem uwieczniono pamięć Apostoła Piotra. Katedrę św. Piotra budowano przez 120 lat z udziałem najslawniejszych architektów, rzeźbiarzy i malarzy. Prace rozpoczęto w 1452 r. na planie równoramiennego krzyża greckiego z potężną kopułą o średnicy 42 m, usytuowaną nad środkiem przecięcia się osi ramion, autorstwa Michała Anioła.

Bazylikę otacza kolumnada złożona z 284 kamiennych kolumn i 88 filarów. Na balustradzie attyki osłaniającej gzymsy budynków stoją 162 posągi świętych, a środek kolistego Placu św. Piotra wyznacza obelisk wysokości 25 m.

To tutaj, w Grotach Watykańskich, w dniu 8 kwietnia 2005 r. spoczął Człowiek wielki duchem i sercem - ciężko pracujący nad pokojem i szczęśliwszym życiem ludzi zamieszkujących glob ziemski - Papież Jan Paweł II, Wielki Polak KAROL WOJTYŁA.

Stanisław Majka

Tylko w klubie PLUS!!!

www.pozyton.prv.pl

POZYTON

Nastał luty - podkuj buty, nastał luty, a wraz z nim POZYTON..., tym razem kabaretowy. Wystąpił kabaret ZYGZAK ze stolicy Polski, kabaret eTam ze stolicy Podkarpacia oraz Łukasz Błąd - obywatel świata☺.

Gospodarzem wieczoru był dobrze znany pozytonowej publiczności Łukasz Błąd - aktor kabaretu Kaczka Pchnięta Nożem. Pojawiał się na scenie od czasu do czasu... i w bardzo zabawny sposób prowadził, i - można by rzec - kierował poczynaniami gości oraz publiczności☺.

Pierwszy na scenie pojawił się kabaret z Rzeszowa, rodem z uniwerku. Dwóch oryginalnej urody młodzieńców☺, niewidomy pianista..., który widzi, i kobieta. Było zabawnie, jak na

występ kabaretu przystało. Klub Studencki PLUS okazał się gościnnie dla formacji z uniwerku☺, publiczność domagała się bisów, które to bisy z ochotą zostały jej dane.

Gwiazdą wieczoru był kabaret ZYGZAK. Kabaret co prawda istnieje rok, ale jak wieść niesie, artyści go tworzący mają za sobą duże doświadczenie nabyte w innych formacjach kabaretowych. ZYGZAK tworzy humor jak najbardziej odchylony od pionu, a tym samym zbliżony do poziomu. Potwierdzeniem tego faktu mogą być słowa samego Andrzeja Poniedziałkiego, który po obejrzeniu jednego ze skeczy na X "Mulan" w Ełku powiedział, że to "właściwa droga rozwoju tak polskiego kabaretu, jak i polskiego parlamentaryzmu".

Było zawodowo, śmiesznie, były bisy i chóralne krzyki publiczności: "jeszcze, jeszcze". Dodam, iż ZYGZAK był półfinalistą festiwalu PAKA 2005.

I tak oto kolejny POZYTON dobiegł końca. Zostały wspomnienia i mnóstwo zdjęć, które można zobaczyć na naszej stronie internetowej www.pozyton.prv.pl, i życzenie: czekamy na kabaret z polibudy!!! ☺

Najbliższy Pozyton odbędzie się 26 kwietnia. Tradycyjnie wiosną jest to Przegląd Piosenki Studenckiej, w tym roku z niespodzianką☺. Zdradzę tylko tyle, że wieczór pozytonowy będzie się składał z dwóch części. W pierwszej wystąpią młodzi twórcy w ramach Przeglądu Piosenki, a część druga... to kabaret!!!☺. Szczegółowych informacji szukajcie na naszej stronie internetowej☺.

Grzegorz Krasoń

KRYNICA 2005

Mistrzostwa Politechniki Rzeszowskiej w Narciarstwie Alpejskim

Tradycyjnie od paru sezonów pierwszy weekend marca jest terminem rozgrywania Mistrzostw Politechniki w Narciarstwie Alpejskim organizowanych przez Sekcję ds. Socjalnych i Bytowych oraz Stu-

dium Wychowania Fizycznego i Sportu dla pracowników oraz członków ich rodzin.

W dniu 6 marca br. na stoku "Słotwiny", w doskonałych warunkach śniego-

wych, prawdziwy slalom gigant szczęśliwie ukończyło 30 zawodników. Zawody poprzedziły ostre treningi na stokach "Azoty" i "Słotwiny" oraz taktyka obmyślona w Karczmie Łemkowskiej "Kłyneć" przy tertianyku.

Mistrzostwa rozegrano w kategoriach: dzieci, kobiety, mężczyźni. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe dyplomy i statuetki.

Wszystkim serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w przyszłym roku. Do zobaczenia.

Uczestnicy Mistrzostw PRz w Narciarstwie w Krynicy.

Fot. F. Gorczyca

Franciszek Gorczyca

WYNIKI

- **Dzieci:**
 1. Jakub Lutak
 2. Michał Zamorski
 3. Marcin Tendera
- **Kobiety:**
 1. Marzena Meder
 2. Beata Prokop
 3. Anna Lutak-Korycka
- **Mężczyźni:**
 1. Maciej Lutak
 2. Franciszek Gorczyca
 3. Mariusz Tendera

WYBORY PROREKTORÓW

Kandydaci na prorektorów w towarzystwie rektora elekta na spotkaniu przedwyborczym. Z prawej prof. PRz A. Kozłowski - autoprzezentacja.

Przewodniczący Uczelnianego Kolegium Elektorów prof. PRz M. Gotfryd w czasie odczytywania pytań kierowanych do kandydatów.

Wybory prorektorów. Komisja Skrutacyjna w czasie zbierania głosów.

Władze rektorskie wybrane na nową kadencję.

Wybory nowych władz odbywały się w auli A-61.

Wpis elektorów na listę obecności.

Ruszajmy się

Sport Akademicki

DZIEŃ KOBIEŃ Z AZS

Sport na wesoło to już tradycja, jeśli idzie o coroczne imprezy organizowane przez KU AZS z okazji 8 marca. W tym roku spotkanie w hali sportowej PRZ odbyło się w środę, 9 marca wieczorem. W programie była siatkówka, piłka nożna i różne konkursy sportowe, a wszystko oczywiście dla Pań.

Siatkarki AZS wygrały kolejną "świętą wojnę" z kadrą naukową PRZ, tym razem 2:1, a piłkarki AZS rozegrały pokazowy mecz z dziewczętami reprezentującymi Samorząd Studencki. Mecz stał na wysokim poziomie, dziewczęta walczyły bardzo ambitnie, nadrabiając braki techniczne i kondycyjne. Wynik nie jest istotny, bo najważniejszy jest udział i dobra zabawa.

Dużym powodzeniem cieszyły się konkursy sportowe z atrakcyjnymi nagrodami w postaci okolicznościowych koszulek AZS, maskotek i słodczy.

Więcej takich sympatycznych samorządów.

Piłka trafiona to już połowa sukcesu.

PUCHAR REKTORA DLA PC "CYNGIEL"

Zakończyła się 25. edycja halowej ligi piłki nożnej. W finale rozegranym 22 lutego br. spotkały się dwa najlepsze zespoły tegorocznych rozgrywek. Zdecydowanym faworytem niewątpliwie była drużyna "Zanussi", która w ostatnich kilku latach "dzieliła i rządziła" w lidze halowej. Przegrała zdecydowanie 2:10 z zespołem FC "Cyngiel", w którym występują absolwenci PRZ reprezentujący jeszcze w ubiegłym roku barwy naszej uczelni.

Puchar i tytuł króla strzelców dla portugalczyka Leide Pedro z rąk prorektora J. Potenckiego.

Królem strzelców został portugalski student Leide Pedro przebywający w Rzeszowie w ramach programu Socrates/Erasmus. Nagrody, dyplomy i wyróżnienia wręczyli zwycięzcom prorektor PRZ Jerzy Potencki i prezes KU AZS kolega Grzegorz Sowa.

Tekst i fot.
Stanisław Kołodziej

Autorzy tekstów

dr Marcin Gębarowski
Katedra Marketingu WZiM

mgr Franciszek Gorczyca
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

dr hab. inż. Marek Gotfryd, prof. PRZ
Zakład Systemów Elektronicznych
i Telekomunikacyjnych WEiI

**dr hab. inż. Franciszek Grabowski,
prof. PRZ**
Kierownik Zakładu Systemów Rozproszonych WEiI

mgr Stanisław Kołodziej
Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

mgr Grzegorz Krasoń
Absolwent PRZ

dr inż. arch. Stanisław Majka
emerytowany nauczyciel akademicki

dr inż. Wiesława Małska
Zakład Energoelektroniki i Elektroenergetyki WEiI

mgr Marta Olejnik
Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

prof. dr hab. Tadeusz Paszkiewicz
Kierownik Katedry Fizyki

mgr inż. Mieczysław Płocica
Katedra Konstrukcji Maszyn WBMiI

mgr Małgorzata Pomorska
Studium Języków Obcych

Małgorzata Styka
Zakład Energoelektroniki i Elektroenergetyki WEiI

mgr inż. Bronisław Świder
Kierownik Samodzielnej Sekcji Rozwoju
Kadry Naukowej

mgr Anna Worosz
Dział Współpracy z Zagranicą

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:

Stanisława Duda
Marcin Gębarowski
Cecylia Heneczkowska
Jadwiga Kaleta
Marta Olejnik
(redaktor naczelna)
Jolanta Plewako
Bronisław Świder
Joanna Wilk

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2, bud. A
pok. 105, tel. 854-12-60
e-mail: olema@prz.rzeszow.pl

Wydawca

Politechnika Rzeszowska
im. Ignacego Łukasiewicza
35-959 Rzeszów
ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć

Oficyna Wydawnicza PRZ

Na str. 1 widok Bazyliki św. Piotra

Autor: dr inż. arch. Stanisław Majka

Druk

Drukarnia Oficyny Wydawniczej PRZ
zam. 34/05
ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 600 egz.

Cena: 2 zł